

[Svend Jørgensen.]

forhold ikke kan gå videre. Det har tjenestemændene imidlertid forstået, og det fortjener de anerkendelse for, og da organisationernes repræsentanter tillige har afstået fra at knytte kommentarer til overenskomsten og har givet det indgåede forlig tilslutning, vil man forstå, at det vil være meget vanskeligt for rigsdagen at ændre noget deri. Jeg er egentlig enig med det ærede medlem hr. Karl Olsen i de betragtninger, han i så henseende gjorde gældende her fra talerstolen, og kunne også for mit vedkommende ønske, at sagen på et tidligere tidspunkt var kommet til behandling her i rigsdagen.

Af lovforslagets øvrige bestemmelser finder jeg anledning til at beklage bestemmelsen om, at pensionister kun skal have halvdelen af det tillæg, der foreslås ydet tjenestemændene. Jeg kan ikke se rettere, end at det er et brud på alle overenskomster og vil blive opfattet som en skrigende uretfærdighed, ikke mindst på baggrund af, at rigsdagen for nylig gav rentemodtagerne en klækkelig forhøjelse på 50 mill. kr. årlig, hvortil kommer 1,8 mill. kr. den 1. december til dækning af den forhøjede smørpris, foruden at regeringen om kort tid vil fremsætte forslag om 4 mill. kr. til rentemodtagerne til dækning af pristalsstigningen indtil den 1. november i år, en pristalsstigning, rentemodtagerne ellers ikke ville have kunnet få dækning for, eftersom det er vedtaget, at pristalsregulering kun skal finde sted een gang om året. Den omstændighed, at pensionisterne ingen repræsentation havde ved lønforhandlingerne, vil endvidere bevirke, at pensionisterne vil have indtryk af, at man er sprunget over, hvor gærdet var lavest. Jeg er bange for, at det vil efterlade en følelse af, at man har forbigået dem, en bitterhedsfølelse, som kunne og burde være undgået.

Iøvrigt skal jeg sluttelig tilsige mit partis støtte til en hurtig gennemførelse af det foreliggende lovforslag og det dermed forbundne udvalgsarbejde.

Alfred Jensen: Det lovforslag, vi nu behandler, er motiveret med forskellen i tjenestemændenes lønninger og lønningerne i det frie erhvervsliv. I forelæggelsestalen har finansministeren fremført nogle tal, der skal vise forholdet mellem lønningerne for tjenestemænd i 14. og 16. lønningsklasse og faglærte og ufaglærte arbejdere. De beviser tilfulde en ugunstig udvikling af lønningsforholdene for tjenestemændene. Jeg er ikke i stand til at bestride disse tals rigtighed, men må henholde mig til dem.

Årsagen til, at der nu stilles forslag om en lønningsforhøjelse til tjenestemændene, kan dog næppe være den, at man ønsker den urimelighed fjernet. Hvis det havde været tilfældet, burde man på et tidligere tidspunkt være fremkommet med et forslag herom. Den urimelighed var også tilstede i forrige rigsdagssamling. Jeg tror derfor ikke, man skal søge årsagen til forslaget fremkomst heri, men udelukkende i den uro, der er i tjenestemandskredse, en uro, der har givet sig udslag dels deri, at folk forlader tjenestemandsstillinger, og at folk udefra ikke søger ind i tjenestemandsstillinger, dels deri, at de, der befinder sig i de laveste lønningsklasser, har indtaget en stilling, der faktisk var faretruende, hvad fortsættelsen af driften angår, idet der ligefrem har været tale om strejke.

Denne uro blandt tjenestemændene skyldes jo ikke en følelse af forurettelse eller misundelse over, at det er bedre at være i det private erhvervsliv, nej, den kommer ud af de forhold, som tjenestemændene lever under, den springer faktisk ud af den skinbarlige nød. Lønningerne strækker simpelthen ikke til de daglige udgifter. De lønningsklasser, finansministeren har omtalt, kan jo ikke af deres lønninger klare de store udgifter, som varmebidraget og de forhøjede skatter medfører på toppen af den almindelige udgiftsstigning. Postbudene, som jo er særlig dårligt lønnede, har i den sidste tid fremhævet, at de ikke ser sig i stand til at klare sig med de 580 kr., som de oppebærer i månedlig løn. Jeg vil tro, alle må give dem ret i, at denne løn strækker ikke til overfor de udgifter, som en almindelig husholdning har.

Et blad spurgte for nogen tid siden nogle yngre politibetjenthustruer, hvorledes de klarede sig for lønningen. De måtte erkende, at de ikke kunne klare sig for den løn, som deres mand oppebar i sin stilling indenfor politiet. Hvis familien skulle klare de daglige udgifter, var hustruen nødt til at tage arbejde; på den måde lykkedes det at få det til at løbe rundt. Men hvad der gælder for politibetjente og for postbude, gælder jo også for andre tjenestemænd i de laveste lønningsklasser. Forholdet er det, at kernerne må ud at arbejde, for at de daglige udgifter kan klares, og det er betegnende, at de påtager sig selv det vanskeligste og dårligst betalte arbejde som trappevask og deslige for at få det til at løbe rundt.

Nu kan man naturligvis sige, at det er en livsstilling, disse tjenestemænd har; men det var jo ikke det, tjenestemændene havde forestillet sig, da de tiltrådte deres stillinger,